

Suomen Perimistöimistöjen Liitto ry

Perintäalan yrityksperinnän käytännösäännöt

21.5.2019

Sisällys

1. KÄYTÄNNESÄÄNNÖT	1
1.1. Yrityserinnän käytäntöjen sisällöstä ja tarkoituksesta	1
1.2. Mitä perinnällä tarkoitetaan	1
1.3. Suomen Perimistöimistöjen Liitto ry:n toiminnasta, tarkoituksesta ja markkinasta ...	2
1.4. Oikeus harjoittaa perintätoimintaa	2
2. YRITYSPERINTÄ JA SITÄ KOSKEVA LAINSÄÄDÄNTÖ	3
2.1. Yleistä yrityserinnästä.....	3
2.2. Yrityssaattavan perinnän kiistäminen	3
2.3. Velallisen oikeus saada tietoja velkatilanteestaan	4
2.4. Maksuajat yrityserinnässä	4
3. HYVÄ PERINTÄTAPA YRITYSPERINNÄSSÄ.....	5
3.1. Hyvä perintätapa / Totuudenvastaiset tai harhaanjohtavat tiedot.....	5
3.2. Hyvä perintätapa / Kohtuuttomat tai tarpeettomat kulut	5
3.3. Hyvä perintätapa / yksityisyyden suoja	6
3.4. Hyvä perintätapa / perimiskelpoisuus ja velan vanhentumissäännöt.....	6
4. AMMATTIMAINEN PERINTÄ	7
5. YRITYSPERINNÄN KEINOT	7
5.1. Maksumuistutus	7
5.2. Maksuvaatimus	7
5.3. Maksusuunnitelma	8
5.4. Tratan lähettämällä uhkaava maksuvaatimus (trattauhkainen maksuvaatimus)	9
5.5. Tratta.....	9
5.6. Yrityksen maksutapaa ja maksuhäiriöitä koskevien tietojen ilmoittaminen	10
5.7. Neuvottelu perintäkeinona	11
5.8. Muu vapaaehtoinen perintä	11
5.9. Konkursiperintä, konkurssiuhka	11
6. YRITYSPERINNÄN PERINTÄKULUT	11
6.1. Vakiokorvaus.....	12
6.2. Perintäkulujen muodostumiseen vaikuttavat seikat.....	13
6.3. Yrityserinnän tarpeellisen työn sisällöstä	14
6.4. Suoraan ulosottokelpoisen saatavan perintäkulut.....	15
6.5. Asiakirjojen säilyttäminen	15
7. ARVONLISÄVERO YRITYSPERINNÄSSÄ.....	15

8. OIKEUDELLINEN PERINTÄ.....	16
9. VIIVÄSTYSKORKO JA SUORITUSTEN KOHDENTAMISJÄRJESTYS	16
TAULUKKO YRITYSPERINNÄSSÄ TARPEELLISEN TYÖN SISÄLLÖSTÄ	17

1. KÄYTÄNNESÄÄNNÖT

1.1. Yrityksperinnän käytännesääntöjen sisällöstä ja tarkoituksesta

Yrityksperinnän käytännesäännöt ovat Suomen Perimistöimistöjen Liitto ry:n hallituksen hyväksymät säännöt ja toimintasuositukset perintäalan yrityksille. Perintäalan yritykset harjoittavat ammattimaista perintätoimintaa. Käytännesäännöt koskevat Suomessa tapahtuvaa toimeksiantoperintää ja perintätarkoituksessa ostettujen saatavien perintää. Toimeksiantoperinnässä toimeksiannon perusteena olevan saatavan omistusoikeus kuuluu yleensä koko perinnän ajan toimeksiannon jättäneelle velkojalle, vaikka saatava olisi muuten siirretty kaikkine oikeuksineen perintätoimistolle perittäväksi.

Perinnällä tarkoitetaan perintälain 1 §:n mukaan toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on saada velallinen vapaaehtoisesti suorittamaan eräänntyneet velkojan saatava.

Nämä käytännesäännöt käsittelevät ainoastaan riidattoman yrityssaatavan vapaaehtoista perintää ja riidattoman yrityssaatavan vapaaehtoisen perinnän keinoja.

Yrityksperinnän käytännesäännöissä kuvataan yrityksperinnässä tarpeellisen työn sisältöä eri perintätilanteissa. Yrityksperinnän käytännesäännöissä kuvataan lisäksi yrityksperinnän kiinteitä ja työhön perustuvia kustannuksia, koska nämä kustannukset vaikuttavat yrityksperinnässä vaadittavien perintäkulojen suuruuteen.

Käytännesäännöt on tarkoitettu perintätoimistoille niiden itse suorittaman ohjeistuksen, toiminnan suunnittelun ja opastuksen tueksi. Käytännesäännöt on laadittu huomioiden perintätoimiston velkoja- ja velallisiasiakkaat ja sidosryhmät, kuten viranomaiset ja yhteistyökumppanit. Käytännesääntöjen laatimisvaiheessa on kuultu Etelä-Suomen aluehallintoviraston edustajia.

Yrityksperinnän käytännesäännöt on tarkoitettu ensisijaisesti perintäalan yrityksille ja alaa valvoville viranomaisille. Yhdistyksen hallitus päivittää ja hyväksyy muutokset yrityksperinnän käytännesääntöihin vuosittain.

Nämä yrityksperinnän säännöt ovat voimassa 1.1.2019 lukien.

1.2. Mitä perinnällä tarkoitetaan

Perintälain tarkoittamaa perintää ovat kaikki toimenpiteet, joilla pyritään saamaan vapaaehtoinen suoritus velalliselta tai muulta maksuvelvolliselta, kuten takaajalta, velkojan eräänntyneeseen saatavaan. Eräänntymättömän saatavan laskuttaminen ei ole perintää perintälain tarkoittamassa mielessä.

Perintälaki ei koske saatavan perintää tuomioistuimessa, josta säädetään erikseen oikeudenkäymiskaassa. Sen sijaan perintälain säännöksiä tulee noudattaa oikeudenkäynnin ohella suoritettavassa vapaaehtoisessa perinnässä. Lakia ei sovelleta täytäntöönpanoviranomaisen periessä saatavaa ulosottotoimin.

Perintälakia ei sovelleta myöskään silloin, kun velkoja maksun saadakseen myy pantin, ottaa osamaksulla myymänsä tavaran takaisin tai kuittaa saatavan vastasaatavallaan.

Laki koskee sekä velkojan itsensä suorittamaa perintää että perintätoimistolle tai muulle toimeksisaajalle annettuun toimeksiantoon perustuvaa perintää.

1.3. Suomen Perimistöimistöjen Liitto ry:n toiminnasta, tarkoituksesta ja markkinasta

Suomen Perimistöimistöjen Liitto ry:hyn (yhdistys) kuuluu 11 jäsenyritystä, jotka käsittelevät vuosittain noin 10 miljoonaa perinnän toimeksiantoa. Yhdistyksen jäsenyritysten palveluksessa on ollut viime vuosina noin 1300 työntekijää. Jäsenyritysten palveluita käyttää yli 60.000 yritystä.

Yhdistyksen tarkoituksena on edistää luottokaupan ja perintäalan kehitystä terveiden periaatteiden pohjalta. Yhdistys toteuttaa tarkoitustaan edistämällä jäsentensä ja heidän asiakkaidensa etuja antamalla lausuntoja ja ehdotuksia viranomaisille ja vaikuttamalla lainsäädännön muotoutumiseen.

Yhdistyksen jäsenet tällä hetkellä:

BRANG Oy
Cash-In Consulting Oy Ab
Gothia Oy
Intrum Oy
KTC Finland Oy
Lowell Suomi Oy
OK Perintä Oy
Ropo Capital Oy
Sergel Oy
Svea Perintä Oy
Validius Group Oy
Visma PPG Oy

Yhdistyksen jäsenyritysten osuus ulkoistetusta yksityisoikeudellisten saatavien vapaaehtoisesta perinnästä Suomessa on yli 90 % ja riidattomien saatavien oikeudellisesta perinnästä (yksipuolisen tuomion saamiseksi riidattomassa velkomusasiassa) yli 70 %. Luvut perustuvat yhdistyksen keräämiin tietoihin toimeksiantojen määristä ja oikeusministeriön tilastoihin riidattomien velkomusasioiden käsittelymääristä käräjäoikeuksissa.

1.4. Oikeus harjoittaa perintätoimintaa

Perintätoimintaa saa harjoittaa vain sellainen yksityinen elinkeinonharjoittaja tai oikeushenkilö, joka on merkitty Etelä-Suomen aluehallintoviraston pitämään perintätoiminnan harjoittajien rekisteriin (laki perintätoiminnan harjoittajien rekisteröinnistä

411/2018, 5 §). Lakia sovelletaan myös satunnaiseen perintätoimintaan, jos perintätoimintaa markkinoidaan.

Rekisteröinnin edellytyksenä on muun muassa se, että rekisteri-ilmoituksen tekijä on luotettava ja vakavarainen. Ilmoituksen tekijällä on oltava palveluksessaan perintätoiminnasta vastaava henkilö, jolla on oltava soveltuvalla tutkinnolla osoitettu perintätoiminnan harjoittamisen kannalta tarpeellisen lainsäädännön tuntemus. Vastaavan henkilön tehtävänä on huolehtia siitä, että perintätoiminnassa noudatetaan hyvää perintätapaa, ja että toimintaa muutoinkin harjoitetaan lainmukaisesti. Vastaavan henkilön on lisäksi huolehdittava siitä, että perintätoimintaan osallistuvilla henkilöillä on tehtävän edellyttämä riittävä ammattitaito. Ilmoituksen tekijän on myös kyettävä huolehtimaan toimeksiantajan lukuun perittävistä varoista sekä toimeksiantajaa ja velallista koskevien tietojen asianmukaisesta suojaamisesta.

Perintätoiminnan harjoittajia valvoo yritysperinnän osalta Etelä-Suomen aluehallintovirasto. Aluehallintovirasto voi puuttua epäasianmukaisesti harjoitettavaan perintätoimintaan pakkokeinoin.

Perintätoiminnan harjoittajien rekisteriin merkitään perintätoiminnan harjoittajan yksilöintitiedot, käyntiosoite, perintätoiminnasta vastaavan henkilön tiedot sekä viranomaisen perintätoiminnan harjoittajalle määräämät hallinnolliset sanktiot.

2. YRITYSPERINTÄ JA SITÄ KOSKEVA LAINSÄÄDÄNTÖ

2.1. Yleistä yritysperinnästä

Yritysperintään sovelletaan lakia saatavien perinnästä 513/1999 (perintälaki). Suurin osa perintälain säännöksistä on kuitenkin rajattu koskemaan pelkästään kuluttajasaatavia.

Yrityssaataavalla tarkoitetaan yleensä elinkeinonharjoittajien välisessä kaupassa syntyneitä saatavia. Yritysperinnästä on kyse silloin, kun erääntyneen saatavan perintä kohdistetaan muuhun kuin kuluttajan asemassa olevaan velalliseen, kuten yritykseen, liikkeenharjoittajaan, yhdistykseen, asunto-osakeyhtiöön tai verotusyhtymään. Yrityssaatava voi olla yksityis- tai julkisoikeudellinen.

Yritysperinnässä voidaan tehdä jo ennen velalliselle näkyviä perintätoimia velallisen maksukäyttäytymistä koskeva selvitys, jolloin perintätoimisto selvittää mm. velallisen taloudellista tilannetta ja jonka perusteella perintätoimisto valitsee yritysperinnän vaihtoehtoisista perintäkeinoista toimeksiantoon parhaiten soveltuvat keinot.

2.2. Yrityssaatavan perinnän kiistäminen

Vapaaehtoista perintää ei saa jatkaa, jos velallinen perustellusti kiistää maksuvelvollisuutensa (perintälain 4 b §). Perintää saa kiistämisestä huolimatta kuitenkin jatkaa, jos velallinen ei esitä kiistämiselle perustetta tai vetoaa ainoastaan sellaiseen perusteeseen, jolla selvästi ei ole vaikutusta velallisen maksuvelvollisuuteen. Tällainen maksuvelvollisuuteen vaikuttamaton peruste on esimerkiksi velallisen vetoaminen siihen, ettei hän kykene maksamaan velkaa tai hän pyytää lisää aikaa maksulle. Hyvän

perintätavan mukaista on ilmoittaa velalliselle perintää jatkettaessa, miksi hänen esittämänsä peruste on asiaan vaikuttamaton (HE 57/2012/2012 s. 31).

Jos velallinen on kiistänyt maksuvelvollisuutensa ilmoittamatta sille perustetta, hyvään perintätapaan kuuluu, että velallista pyydetään yksilöimään kiistämisen peruste (HE 57/2012 s. 31).

Suoraan ulosottokelpoisen saatavan perintää saa perintälain 4 b §:n 3 mom. mukaan kiistämisestä huolimatta jatkaa, jollei velallinen ole tehnyt verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetun lain 9 §:ssä tarkoitettua perustevalitusta tai käyttänyt muuta siihen rinnastettavaa oikeussuojakeinoja.

Ellei velallinen perustellusti kiistä maksuvelvollisuuttaan, saatavaa voidaan periä kaikilla yritysperinnän perintäkeinoilla.

2.3. Velallisen oikeus saada tietoja velkatilanteestaan

Velallisella on oikeus vapaaehtoisen perinnän aikana pyynnöstä saada velkojalta maksutta ajantasainen tieto velkojensa kokonaismäärästä ja perusteista, erittely maksamattomista veloista ja niiden lyhennyksistä sekä selvitys velkapääomalle kertyneiden korkojen ja kulujen määräytymisestä (perintälain 4 a §). Jos velallinen pyytää erittelyn tai selvityksen useammin kuin kerran vuodessa, velkojalla on oikeus saada velalliselta kohtuullinen korvaus erittelyn tai selvityksen laatimisesta aiheutuvista kustannuksista.

Pyynnöstä velalliselle annetaan selvitys siitä, mihin toimenpiteisiin ja kulueriin perintäkuluvaatimus perustuu. Velalliselle ei kuitenkaan tarvitse toimittaa euro- tai aikamääräisesti jaoteltua selvitystä.

Velallisen tiedonsaantioikeus koskee vain vapaaehtoista perintää, ei saatavan velkomista tuomioistuimessa eikä ulosottomenettelyä. Jos velkasuhde perustuu asiakirjaan, kuten velkakirjaan, velallisella on oikeus saada asiakirjasta tietoja ja tarvittaessa jäljennös siitä (LaVM 14/2004). Siltä osin kuin saatava, perintäkulut ja korkojen määräytymisperuste on vahvistettu tuomioistuimessa, perintätoimistolla ei ole velvollisuutta antaa näistä tai alkuperäisestä velkakirjasta yksityiskohtaisempaa selvitystä velalliselle. Velallinen voi tarkistaa perintäkulujen muodostumisen ja korkojen määräytymisperusteet tuomiota koskevista asiakirjoista.

2.4. Maksuajat yritysperinnässä

Perintälaissa on säädetty yritysperintään liittyviä aikoja vain tranan osalta. Velalliselle ei kuitenkaan hyvän perintätavan säännöksen mukaan saa aiheuttaa tarpeettomia kuluja. Tarpeettomia kuluja ovat esimerkiksi kulut, jotka syntyvät siitä, että velalliselle on lähetetty maksumuistutuksia jatkuvasti, lyhyin väliajoin ilman aiheellista syytä.

Yritysperinnässä maksumuistutusten ja maksuvaatimusten lähettäminen voi tapahtua kuluttajaperintää nopeammassa tahdissa ja maksua voidaan vaatia heti. Velalliselle on ennen eräpäivää varattava kohtuullinen aika saatavien maksamiselle ja huomautusten esittämiselle. Velallisella on kuitenkin oltava tosiasiallinen mahdollisuus suorittaa saatava

ennen seuraavan muistutuksen lähettämistä (ks. HE 57/2012 s. 29). Liikesuhteissa perinnän nopeus ja tehokkuus voi velkojalle olla ensiarvoisen tärkeää. Näissä tapauksissa perintää ei yleensä voida pitää hyvän tavan vastaisena yksin sillä perusteella, että saatava vaaditaan heti suoritettavaksi. (HE 199/1996 vp, s.12)

Perintälain 7 §:ssä on säädetty tratan käytöstä. Maksukehotusta, jossa vaaditaan maksua määräajassa uhalla että kehotuksen noudattamatta jättäminen julkaistaan tai merkitään luottotietorekisteriin (tratta), saa käyttää vain erääntyneen, selvän ja riidattoman saatavan perimiseksi. Trattaa ei saa lähettää ennen kuin velalliselle on annettu tai lähetetty maksumuistutus, jossa on asetettu vähintään seitsemän päivän määräaika saatavan maksamiselle tai saatavaa koskevien huomautusten esittämiselle, ja määräaika on päättynyt. Tratan saa julkaista tai ilmoittaa merkittäväksi luottotietorekisteriin aikaisintaan kymmenen päivän kuluttua sen lähettamisestä.

3. HYVÄ PERINTÄTAPA YRITYSPERINNÄSSÄ

Perintätoimistojen tulee noudattaa perintälain 4§ mukaista hyvää perintätapaa. Perintälain 4 §:n mukaan perinnässä ei saa käyttää hyvän perintätavan vastaista tai muutoin velallisen kannalta sopimatonta menettelyä ja perinnässä on suhtauduttava vastuullisesti maksujärjestelyihin. Yritysperrinnässä velkoja voi suhtautua maksujärjestelyihin tiukemmin kuin kuluttajasaatavien perinnässä (HE 57/2012 s. 29). Velkojalla ei kuitenkaan ole velvollisuutta suostua ehdotettuun maksujärjestelyyn. Velkojan tulee aina tapauskohtaisesti arvioida, voidaanko maksujärjestelyä pitää olosuhteet huomioon ottaen kohtuullisina, sekä pyrkiä mahdollisuuksien mukaan sovinnolliseen ratkaisuun (HE 57/2012 s. 28).

3.1. Hyvä perintätapa / Totuudenvastaiset tai harhaanjohtavat tiedot

Hyvän perintätavan säännöksen mukaan perinnässä ei saa antaa totuudenvastaisia tai harhaanjohtavia tietoja maksun laiminlyönnin seuraamuksista tai muista velallisen kannalta merkityksellisistä seikoista. Säännöksen vastaista on esimerkiksi uhata velallista maksuhäiriömerkinnällä, jos merkinnän tekemiseen ei ole perusteita (HE 57/2012 s.29). Mikäli ammattimainen perintätoimen harjoittaja tarjoaa velalliselle tietoa oma-aloitteisesti esimerkiksi perintäkirjeellä tai velallisen kysymyksen johdosta, on tietojen oltava totuudenmukaisia. Mahdollinen asioiden oikeellisuuden tarkistaminen edellyttää perintätoimen harjoittajalta työtä, mikä on otettu huomioon velalliselta vaadittujen perintäkulujen määrässä.

3.2. Hyvä perintätapa / Kohtuuttomat tai tarpeettomat kulut

Velalliselle ei saa perinnässä aiheuttaa kohtuuttomia tai tarpeettomia kuluja taikka tarpeetonta haittaa. Velalliselle aiheutettuja tarpeettomia kuluja ovat esimerkiksi kulut, jotka syntyvät siitä, että velalliselle on lähetetty maksumuistutuksia jatkuvasti, lyhyin väliajoin ilman aiheellista syytä. Yritysperrinnässä maksumuistutusten ja maksuvaatimusten lähettäminen voi tapahtua kuluttajaperintää nopeammassa tahdissa, mutta velallisella on kuitenkin oltava tosiasiallinen mahdollisuus suorittaa saatava ennen seuraavan kirjeen lähettämistä (ks. HE 57/2012 s. 29). Maksuttoman muistutuksen tai vaatimuksen voi kuitenkin lähettää heti aikaisemman kirjeen jälkeenkin, jos se on tarkoituksenmukaista esimerkiksi muuttuneen velkasaldon vuoksi.

3.3. Hyvä perintätapa / yksityisyyden suoja

a. Vaitioloovelvollisuus: Vaitioloovelvollisuus koskee kaikkia tahoja, jotka perintätoimintaa harjoittaessaan ovat saaneet tietoonsa toimeksiantajan, velallisen tai jonkun muun taloudellista asemaa tai henkilökohtaisia oloja, kuten terveydentilaa koskevia seikkoja taikka liikesalaisuuksia. Vaitioloovelvollisuus sisältää sekä asiakirjojen salassapitovelvollisuuden että kiellon ilmaista muussa kuin kirjallisessa muodossa oleva tieto. Poikkeuksen muodostavat tilanteet, joissa se, jonka hyväksi vaitioloovelvollisuus on säädetty, antaa suostumuksen tietojen ilmaisemiseen taikka joissa laissa säädetään asiasta toisin (laki perintätoiminnan harjoittajien rekisteröinnistä 411/2018, 13 §).

b. Tietojen suojaaminen: Perintätoiminnan harjoittajalla pitää olla menettelytavat siitä, miten se huolehtii toimeksiantajaa ja velallista koskevien tietojen asianmukaisesta suojaamisesta. Tietojen suojaamista on kuvattu tarkemmin Suomen Perimistöimistöjen Liitto ry:n laatimissa, tietosuojaa koskevissa perintäalan käytännösäännöissä.

3.4. Hyvä perintätapa / perimiskelpoisuus ja velan vanhentumissäännöt

Perintäkelpoisuuden selvittämiseksi perintätoimiston on ennen perintää varmistuttava mm. siitä, että saatava on perittävässä perintätoimiston toimesta ottaen huomioon, että perintälaisissa on kielletty valtion saatavien ja eräiden lainvastaisen menettelyn vuoksi määrättyjen julkisoikeudellisten maksuseuraamusten perintä (perintälain 9 §).

Perintätoimiston tulee ottaa vain oikeudellisesti perusteltuja saatavia perittäväksi. Hyvän perintätapaan ei voida kuitenkaan katsoa kuuluvan, että perintätoimeksiannon saajalla olisi yleinen velvollisuus ryhtyä selvittämään saatavan oikeellisuutta (HE 199/1996).

Hyvään perintätapaan kuuluu, ettei vanhentunutta tai muusta syystä lakannutta saatavaa peritä. Velallisen velvollisuus suorittaa velka lakkaa, kun velka vanhentuu. Yritysvelallisella ei kuitenkaan pääsääntöisesti ole oikeutta saada velkojalta takaisin suoritusta, jonka hän on tehnyt vanhentuneesta velasta. (ks. Laki velan vanhentumisesta 14 §).

Jos perintätoimiston perittäväksi annetaan niin vanha saatava, että se sovellettavan vanhentumissäännöksen perusteella olisi vanhentunut, ellei vanhentumista ole katkaistu, perintätoimiston on ennen perintätoimiin ryhtymistä varmistuttava siitä, että vanhentuminen on katkaistu (HE 57/2012 s 30). Perintätoimiston kuuluu tarkistaa sille tulevan toimeksiantomateriaalin perusteella, että saatava on eräännytynyt ja että sitä ei ole reklamoitu eikä se ole vanhentunut. Jos velkoja on antanut perintätoimeksiannon hoitamiseksi velallisen y-tunnuksen, on perintätoimiston tarkistettava, että velallinen ei ole konkurssissa tai saneerausessa ja siten konkurssi- tai yrityssaneerauslaissa tarkoitetun perintäkiellon piirissä.

Perintätoimiston on myös ennen perintään ryhtymistä varmistettava mm., onko saatava suoraan ulosottokelpoinen vai edellyttääkö se ulosottoperusteen hankkimista käräjäoikeudesta. Vaikka saatavaa ei siirrettäisikään oikeudelliseen perintään, on tämän selvittäminen perusteltua jo ennen perintään ryhtymistä myös siitä syystä, että julkis- ja yksityisoikeudellisia reklamaatioita käsitellään lain mukaan eri tavalla.

4. AMMATTIMAINEN PERINTÄ

Ammattimaisessa perinnässä on noudatettava perintälakia, ja siitä on annettu omia erityissäännöksiä. Ammattimaisessa perinnässä korostuvat etenkin ammattimaisen perijän vastuu ja laajempi perittäviin saataviin liittyvä selvitystyö.

Perintätoimintaa voidaan pitää ammattimaisena, jos toiminta ei ole luonteeltaan satunnaista, ja siihen liittyy tarkoitus hankkia tuloa tai muuta taloudellista hyötyä. Perintätoimintaa ei pidetä ammattimaisena silloin, kun perintätoimintaa ammattimaisesti harjoittava perii velkojana omaa saatavaansa velalliselta. Jos omat saatavat on kuitenkin ostettu yksinomaan perintätarkoituksessa, on kyseessä ammattimainen perintätoiminta (KKO 2009:12).

5. YRITYSPERINNÄN KEINOT

5.1. Maksumuistutus

Koska maksumuistutukselle ei ole säädetty laissa määrämuotoa, se voidaan toimittaa vapaamuotoisesti suullisesti, kirjallisesti tai sähköisesti. Yhteydenpitotapa voi säilyä samana kuin laskutuksessa. Maksumuistutuksen informatiivisuus auttaa asiakasta tunnistamaan saatavan ja nopeuttaa maksamista. Maksumuistutukselle ei ole myöskään säädetty maksuaikarajoja. Maksumuistutus voidaan lähettää ripeässä tahdissa hyvä perintätapa huomioon ottaen ja siinä voi olla eräpäivä heti.

Maksumuistutus voidaan toimittaa velalliselle asiamiehen, esimerkiksi perintätoimiston toimesta.

Ennen tratan lähettämistä on asiakkaalle lähetettävä maksumuistutus 7 päivän maksuehdolla.

Perintälain 7 §:n mukaan trattaa edeltävän maksukehotuksen ja tratan on oltava kirjallisia. Ne saa kuitenkin toimittaa velalliselle myös muulla pysyvällä tavalla, jos velallinen on saatavan erääntymisen jälkeen nimenomaisesti hyväksynyt saatavaa koskevien tiedonantojen toimittamisen tällä tavalla. Maksumuistutuksen saa toimittaa velalliselle muulla pysyvällä tavalla, esim. verkkolaskuosoitteeseen, jos tällaista tapaa on velkasuhteen aikana vakiintuneesti käytetty tiedonantojen toimittamiseen velkojan ja velallisen välillä.

5.2. Maksuvaatimus

Maksuvaatimus on ammattimaista perintätoimintaa harjoittavan tahon lähettämä kirje, jolla vaaditaan velallista suorittamaan saatava eräpäivään mennessä.

Ennen maksuvaatimuksen lähettämistä perintätoimisto varmistuu perintätoimien kohdentamisesta velkojan ilmoittamaan velalliseen, tarkistaa saatavan perusteen ja sen erääntymisen sekä varmistuu, että saatava ei ole riitainen, vanhentunut tai jo maksettu. Perintätoimistolla on lähtökohtaisesti oikeus luottaa velkojan sille ilmoittaman tiedon oikeellisuuteen

Maksuvaatimusperinnän käynnistäminen edellyttää yritysperinnässä laajempaa selvitystyötä kuin kuluttajaperinnässä. Ennen maksuvaatimuksen lähettämistä valitaan perintään parhaiten soveltuvat perintäkeinot. Näihin voivat vaikuttaa mm. velallisen taloudellisesta tilanteesta käytössä olevat tiedot. Oikean ja velallisen taloudelliseen tilanteeseen suhteutetun perintäkeinon valinta on myös velallisen oman edun mukaista. Perinnän vastuullisuus edellyttää velallisen taloudellisen tilanteen huomioimista saatavan vapaaehtoisessa perinnässä. Velallisen taloudellinen tilanne selvitetään esimerkiksi käytävissä olevan aikaisemman maksukäyttäytymisen ja julkisten maksutapatietojen perusteella. Kuluttajaperinnästä poiketen yritysperinnässä on tarpeen tarkastaa ennen maksuvaatimuksen lähettämistä, poikkeako perintätehtävän korkokanta korkolaissa säädetyistä.

Lähetettävien maksuvaatimusten määrä on yrityssaatavien vapaaehtoisessa perinnässä tapauskohtainen. Kirjeiden lähettämisessä on kuitenkin huomioitava tarpeettomien kulujen aiheuttamiskielto. Maksuvaatimusten määrään vaikuttaa velan suorittamatta jättämisen lisäksi mm. velkasuhteessa tapahtuneet muutokset. Esimerkiksi velallisen maksaessa vain osan velasta, voidaan velalliselle lähettää uusi maksuvaatimus jäljelle jääneestä maksamatta olevasta määrästä. Myös kun velkaan on tullut lisäsaatava, uuden maksuvaatimuksen lähettäminen on tarpeen.

Lisäksi velan vanhentumisen katkaisu voidaan tehdä maksuvaatimuksella. Riitatilanteissa velkoja voi joutua jälkikäteen näyttämään, miten vanhentuminen on katkaistu, vaikka katkaisutoimelta ei muutoin vaaditakaan todistettavuutta. Oikeuskäytännössä on katsottu, että on hyvin todennäköistä, että velalliselle hänen viralliseen osoitteeseensa lähetetyistä kahdesta tai useammasta kirjeestä ainakin yksi kirje saapuu velalliselle ja katkaisee vanhentumisen. Tästä syystä kahden kirjelähetysten tapauksissa velalliselle siirtyy riitatilanteissa näyttövelvollisuus esittää, että jokin seikka on uskottavasti voinut estää lähetyksen saapumisen hänen saatavilleen (KKO:2015:29). Koska yhden kirjelähetysten tapauksissa näyttövelvollisuus on riitatapauksissa yleensä velkojalla, kahden kirjeen lähettäminen saatavan vanhentumisen katkaisuksi ei ole pääsääntöisesti tarpeettomien kulujen aiheuttamista.

5.3. Maksusuunnitelma

Maksusuunnitelmalla pyritään sitouttamaan velallinen hoitamaan velkansa vapaaehtoisesti.

Maksusuunnitelma sovitaan aina velallisen maksukykyyn suhteutettuna tapauskohtaisesti siten, että maksusuunnitelma olisi velallisen ilmoittamaan maksukykyyn nähden realistinen. Ensisijainen pyrkimys on aina sopia vapaaehtoinen maksusuunnitelma, jos kertasuoritus ei ole mahdollinen alkuperäisenä eräpäivänä tai eräpäivää siirtämällä. Velvollisuutta maksusuunnitelman tekemiseen ei kuitenkaan ole.

Yritysperinnässä maksusuunnitelmien määrää ei ole rajoitettu, mutta maksujärjestelyihin on syytä suhtautua vastuullisesti. Maksusuunnitelmien lukumäärä harkitaan tapauskohtaisesti. Maksusuunnitelman tekemisestä ja valvonnasta vaadittavat kulut määräytyvät tapauskohtaisesti tarvittavan työmäärän mukaan. Esim. pitkästä maksusuunnitelmasta aiheutuu enemmän työtä kuin lyhyemmän maksusuunnitelman

seurannasta. Tällöin voi olla perusteltua vaatia maksusuunnitelman toteuttamisen valvonnasta aiheutuneet, tavanomaista korkeammat, todelliset kustannukset. Mikäli perintätoimisto käy maksujärjestelyneuvottelut velallisen kanssa, perintätoimisto toimii toimeksiantajan antaman ohjeistuksen ja hyväksynnän mukaisesti. Siten yrityserinnän maksusuunnitelmien laatiminen edellyttää yleensä neuvottelua myös toimeksiantajan kanssa. Maksusuunnitelman valvonta edellyttää muuhun vapaaehtoiseen perintään verrattuna enemmän seurantaa, sillä yrityserinnässä maksut voivat tapahtua useammin kuin kerran kuukaudessa ja saatavat ovat usein niin suuria, että niiden taloudellinen merkitys velkojalle on merkittävä.

Mikäli velallinen ei noudata maksusuunnitelmaa, maksusuunnitelma voidaan purkaa. Maksusuunnitelman laiminlyönnin seurauksista kerrotaan velalliselle maksusuunnitelmaa tehtäessä. Maksusuunnitelman purkautumisesta voi aiheutua velalliselle lisäkuuluja.

Mikäli maksusuunnitelma tehdään kestovelasta, velallisen tulee maksaa myöhemmin erääntyvät erät ajallaan, jos muusta ei ole sovittu. Maksusuunnitelma voi purkautua jos uusia maksueriä siirtyy perintään.

5.4. Tratan lähettämisellä uhkaava maksuvaatimus (trattauhkainen maksuvaatimus)

Perintälain 7 §:n mukainen määräaika velalliselle annettavasta maksuajasta ennen trattakirjeen lähettämistä voidaan täyttää maksumuistutuksella tai maksuvaatimuksella. Trattauhkaisella maksuvaatimuksella velalliselle asetetaan uhka, että mikäli koko velkaa ei makseta viimeistään eräpäivänä, perintää voidaan jatkaa tratalla.

Trattauhkaisen maksuvaatimuksen käyttö edellyttää erityistä huolellisuutta. Hyvä perintätapa edellyttää myös trattauhkaista maksuvaatimusta lähetettäessä, että velalliselle ei saa antaa harhaanjohtavia tietoja maksun laiminlyönnin seuraamuksista tai muista velallisen kannalta merkityksellisistä seikoista. Perintätoimiston olisi näin ollen pystyttävä ainakin jossain määrin varmistumaan ennen trattauhkaisen maksuvaatimuksen lähettämistä, että tratan käytön edellytykset ovat olemassa kyseisessä perintätehtävässä. Tämä edellyttää perusmuotoisen maksuvaatimuksen lähettämiseen verrattuna perintätoimistolta enemmän työtä jo siksi, että perintätoimiston on muun ohella tarkistettava, että kysymyksessä on nimenomaan yrityserintää koskeva toimeksianto, ja että myös muut perintälain 7 §:ssä kuvatut tratan käytön edellytykset täyttyvät. Tätä varten perintätoimiston voi olla lisäksi perusteltua yksilöidä velallisen taloudellista tilannetta esimerkiksi maksutapaselvityksellä, varmistaa saatavan riidattomuus ja osoitetietojen oikeellisuus sekä yksilöidä perittävän saatavan peruste ja sisältö.

Perintätoimisto päättää toimeksiantoon käytettävästä perintäkeinosta ennen tratan asettamisella uhkaavan maksuvaatimuksen lähettämistä. Perintäkeino valitaan mm. velallisen taloudellisen tilanteen ja aikaisemman maksukäyttäytymisen perusteella.

5.5. Tratta

Tratan käyttöä koskevat säännökset sisältyvät perintälain 7 §:ään.

Trattaa saa käyttää vain erääntyneen, selvän ja riidattoman yrityssaatavan perimiseksi. Trattaa ei saa lähettää velalliselle, jos saatavan oikeellisuudesta on epäselvyyttä tai erimielisyyttä. Saatavaa ei voida pitää riidattomana, jos velallinen on kiistänyt

maksuvelvollisuutensa, paitsi jos kiistämällä ei selvästi ole vaikutusta velallisen maksuvelvollisuuteen. Toisaalta esimerkiksi velallisen ilmoitus, että hän ei kykene maksamaan saatavaa, tai pyyntö saada lisää maksuaikaa ei merkitse sitä, että saatava olisi käynyt riitaiseksi.

Tratan eli julkisuusuhkaisen maksukehotuksen käytön edellytyksenä on se, että velalliselle on aikaisemmin annettu tai lähetetty maksumuistutus. Maksumuistutuksessa tulee asettaa vähintään seitsemän päivän määräaika saatavan maksamiselle tai saatavaa koskevien huomautusten tekemiselle. Maksumuistutuksen sijaan vastaava määräaika saatavan maksamiselle tai huomautusten esittämiselle voidaan asettaa myös tratan asettamista edeltävällä maksuvaatimuksella. Tratan saa lähettää vasta, kun määräaika on päättynyt. Tratan saa julkaista tai ilmoittaa merkittäväksi luottotietorekisteriin aikaisintaan kymmenen päivän kuluttua sen lähettämisestä. Trattaa ei saa julkaista eikä ilmoittaa merkittäväksi luottotietorekisteriin, jos velallinen on kiistänyt maksuvelvollisuutensa ennen sen julkaisemista.

Trattaperintä on tavanomaista vapaaehtoista perintää vastuullisempaa, ja siihen liittyy erityinen huolellisuusvelvollisuus. Trattaperintään liittyy myös vahingonkorvausvelvollisuus velalliselle virheellisestä häiriömerkinnästä aiheutuvista vahingoista.

Trattaperinnän erityinen huolellisuusvelvoite edellyttää, että ennen tratan asettamista varmistetaan riittävästi velallisen tietojen oikeellisuudesta. Tämä edellyttää muun muassa, että perintätoimisto varmistaa, ettei velallinen ole kuluttaja ja että saatava on riidaton sekä vertaa velallisen nimeä y-tunnukseen. Lähtökohtaisesti perintätoimisto voi luottaa saamansa toimeksiannon tietojen oikeellisuuteen, kuten siihen, että toimeksianto on riidaton, mikäli velkoja tai velallinen ei ole erikseen perintätoimistolle muuta ilmoittanut. Mikäli velkojan ilmoittama osoite poikkeaa velallisen virallisesta, kaupparekisteriin merkitystä osoitteesta, perintätoimiston tulee selvittää osoitteen oikeellisuus tapauskohtaisesti. Perintätoimisto saa luottaa siihen, että kaupparekisteriin merkitty osoite on oikea

Tratta voidaan lähettää velallisen viimeksi ilmoittamaan osoitteeseen. Velkojalla ja perintätoimistolla ei ole velvollisuutta ryhtyä oma-aloitteisesti selvittämään mahdollisia osoitteenmuutoksia. Trattakirjeen voidaan katsoa lähtökohtaisesti tavoittaneen velallisen, jos kirje on lähetetty velallisen ilmoittamaan tai kaupparekisterin mukaiseen osoitteeseen.

5.6. Yrityksen maksutapaa ja maksuhäiriöitä koskevien tietojen ilmoittaminen

Velallisen maksutapatieto, kuten esimerkiksi maksuviivetieto, voidaan ilmoittaa luottotietorekisterin pitäjälle, joka muodostaa siitä yrityksen maksukäyttäytymistä kuvaavaa tietoa. Luottotietolain 6 luvun 25 §:n mukaisesti yrityksen maksutapatietoina voidaan tallettaa tiedot siitä, miten yritys säännönmukaisesti hoitaa maksunsa. Maksun epäsäännönmukaisuutta koskevat merkinnät voivat perustua vain sellaisiin maksun viivästykseen, joissa saatava on riidaton ja joissa maksu on myöhässä enemmän kuin seitsemän päivää. Maksutapatieto voidaan ilmoittaa jo ennen tratan asettamista perinnän aiemmissa vaiheissa. Maksutapatieto ei ole varsinainen maksuhäiriömerkintä, eikä se näy yksittäisenä merkintänä velallisen luottotiedoissa.

Luottotietolain 6 luvun 24 § kohdan 7) mukaan eräänynyt ja maksamaton tratta voidaan protestoida 10 päivän kuluttua tratan asettamisesta. Protestoinnilla tarkoitetaan maksamattoman velan ilmoittamista julkiseen luottotietorekisteriin. Protestoinnista aiheutuu maksuhäiriömerkintä velallisen luottotietoihin (AST, ei julkaistava trattaprotesti tai ATR, julkaistava trattaprotesti). Mikäli kyse on julkisesta protestoinnista, tieto julkaistaan myös talousalan lehtien, kuten Kauppalehden ja Taloussanomien protestilistalla.

5.7. Neuvottelu perintäkeinona

Perintätoimisto voi vaatia velkaa maksettavaksi myös velallisen kanssa käytävissä henkilökohtaisissa neuvotteluissa. Neuvotteluja voidaan käydä esimerkiksi puhelimitse, sähköisen yhteyden avulla tai tapaamalla joko perintätoimiston tiloissa tai velallisyhtiön luona. Neuvottelut voivat tyypillisesti koskea esimerkiksi vakuusjärjestelyjä ja saatavien kuittaamista. Neuvotteluja voidaan käydä sekä velallisen, toimeksiantajan että viranomaisen kanssa kaikissa perinnän vaiheissa.

5.8. Muu vapaaehtoinen perintä

Muita yritysperinnän keinoja ovat mm. puhelinperintä, teksti- ja sähköpostiviestien lähettäminen sekä perintä verkkopalveluissa.

5.9. Konkurssiperintä, konkurssiuhka

Yritysperinnän keinovalikoimaan vapaaehtoisessa perinnässä kuuluu myös konkurssiuhkainen perintä. Konkurssiuhkaiseen perintään sovelletaan konkurssilakia sekä täydentävästi perintälain hyvää perintätapaa koskevaa sääntelyä. Menettely edellyttää, että saatava on selvä ja riidaton. Konkurssilla uhkaaminen tarkoittaa velalliselle yrityksen ja liiketoiminnan lopettamisuhkaa.

Konkurssiuhkainen perintä valitaan perintäkeinoksi mm. velallisen taloudellisen tilanteen pohjalta tapauskohtaisen harkinnan jälkeen. Konkurssiuhkainen maksuvaatimus toimitetaan velalliselle tiedoksi haastemiehen välityksellä tai muutoin todisteellisesti. Saatava tulee suorittaa seitsemän päivän määräajassa sillä uhalla, että velkoja voi jättää konkurssihakemuksen tuomioistuimelle. Maksamattomuus luo konkurssilain 2 luku 3 §:n mukaisen oletuksen, että velallinen on maksukyvytön.

6. YRITYSPERINNÄN PERINTÄKULUT

Velallisen on perintälain 10 §:n mukaan korvattava perinnästä velkojalle aiheutuvat kohtuulliset kulut. Korvausvelvollisuus voi perustua sekä velkojan omista perintätoimista aiheutuviin kuluihin että kuluihin, joita velkojalle aiheutuu sen johdosta, että velkojan on suoritettava toimeksisaajalle (kuten perimistöimistolle) korvausta perinnän suorittamisesta. Korvattavien kulujen kohtuullisuutta arvioitaessa on otettava huomioon saatavan suuruus, suoritettu työmäärä, perintätehtävän tarkoituksenmukainen suoritustapa ja muut seikat. Velallinen ei myöskään vapaudu toimeksisaajan kulujen korvaamisesta maksamalla saatavan pääoman suoraan velkojalle.

Yksittäisessä yritysperinnän perintätehtävässä saatavan perimiseksi tarpeelliset toimenpiteet ja kohtuulliseksi katsottava kulujen määrä voivat poiketa huomattavasti kuluttajaperinnän perintäkulujen määrästä. Mikäli velallinen kiistää perinnästä

aiheutuneiden kulujen määrän kohtuullisuuden, edellyttää perusteltu riitauttaminen, että velallinen yksilöi riitautuksessaan sen osan perintäkuluista, jotka hän katsoo riidanalaisiksi. Mahdolliset näkemuserot perintäkulujen kohtuullisessa määrässä velallisen on selvitettävä ensisijaisesti perintätoimiston kanssa. Etelä-Suomen aluehallintovirastolla ei ole toimivaltaa ratkaista, mitä on pidettävä kohtuullisena perintäkulujen määränä. Näkemuserot tarpeellisista toimenpiteistä ja yrityssaatavien perintäkulujen kohtuullisuudesta ratkaistaan viime kädessä yleisessä tuomioistuimessa.

Ammattimaisesti perintätoimintaa harjoittavalla perintätoimistolla on oikeus hinnoitella toimeksiantajalle tuottamat perintäpalvelut siten, että liiketoiminnan kustannukset ja kate on huomioitu palveluhinnoissa. Perintälain mukaan velallisen on korvattava perinnästä toimeksiantajalle aiheutuneet kohtuulliset ja tarpeelliset perintäkulut.

Velallisen velvollisuus korvata perinnästä velkojalle aiheutuvat kulut perustuu saatavien perinnästä annettuun lakiin. Perintälain 10 §:n mukaan velallisen on korvattava perinnästä velkojalle aiheutuvat kohtuulliset kulut (aiheuttamisperiaate). Perintäkulut ovat tämän aiheuttamisperiaatteen mukaisesti luonteeltaan verrattavissa korvaukseen siitä vahingosta, joka velkojalle aiheutuu saatavan perimisestä. Silloin kun perintätoimisto perii saatavaa, velkojan velvollisuus suorittaa korvaus perintätoimistolle on voimassa niin kauan kun velalliselta vaaditaan perintäkuluja. Velkoja ja perintätoimisto voivat sopia, että velkoja suorittaa korvauksen vasta kun velalliselta on saatu sitä vastaava suoritus.

Perintälain 10 § edellyttää saatavan suuruuden huomioon ottamista perintäkulujen määrää arvioitaessa. Vaikka perintäkuluja ei määrätä kaavamaisena osuutena saatavasta tai muuten suoraan suhteutettuina saatavaan, ovat suurten saatavien jossain määrin korkeammat perintäkulut perusteltuja jo sen vuoksi, että toimeksisaajan vastuukin on tällöin suurempi ja huolellisuusvaatimus korostunut.

Pienempää saatavaa perittäessä tehtävät perintätoimet voivat olla pitkälti samoja kuin suurempaa saatavaa perittäessä, minkä vuoksi pienemmän saatavan perintäkulut voivat olla saman suuruisia kuin isomman saatavan kohdalla ja jopa ylittää pienen saatavan velkapääoman.

6.1. Vakiokorvaus

Vakiokorvausta käsittelevä perintälain 10 e §:n mukainen vakiokorvaussäännös liitettiin perintälakiin maksuviivästysdirektiivin täytäntöönpanon vuoksi. Vakiokorvauksella tarkoitetaan sellaisia maksuja, jotka elinkeinonharjoittajan tai hankintayksikön on suoritettava elinkeinonharjoittajalle vastikkeena hankkimastaan tavarasta tai palvelusta. Perintälain mukaan velkojalla on oikeus saada velalliselta 40 euroa vakiokorvauksena perintäkuluista, jos kaupallisten sopimusten maksuehdoista annetun lain mukainen maksu on viivästynyt siten, että velkojalla on oikeus viivästyskorkoon. Se, milloin velkojalla on oikeus viivästyskorkoon, määräytyy korkolain säännösten perusteella. Mikäli velkoja on oikeutettu viivästyskorkoon, on velkojalla samalla oikeus vakiokorvaukseen ilman, että saatavasta on lähetetty maksumuistutus tai -vaatimus. Velallisen velvollisuus maksaa vakiokorvausta ei siis riipu siitä, onko asiassa tehty varsinaisia perintätoimia. Vastaavasti velallisen velvollisuus maksaa perinnästä velkojalle aiheutuneet kulut ei rajoitu vakiokorvauksen 40 euron määrään.

Jos velkoja on ryhtynyt perimään saatavaansa ja tästä on aiheutunut hänelle perintälain 10 §:n nojalla korvattavia tosiasiallisia perintäkuluja, velkojalla on oikeus saada niistä korvaus vain siltä osin kuin niiden määrä ylittää vakiokorvauksen määrän. Jos maksu on sovittu suoritettavaksi useassa erässä ja useamman maksuerän suorittaminen viivästyy, velkojalla on oikeus 40 euron vakiokorvaukseen perintäkuluista kunkin viivästyneen maksuerän osalta erikseen (HE 57 / 2012, Perintäl 10 e §:n yksityiskohtaiset perustelut).

Vakiokorvaussäännös on velallisen hyväksi pakottava. Velallista sitovasti ei ole mahdollista sopia esimerkiksi, että vakiokorvauksen määrä on suurempi kuin 40 euroa tai että vakiokorvausta ei vähennetä 10 §:n nojalla korvattavista tosiasiallisista perintäkuluista. Perintälain pakottavuussäännös ei estä ottamasta esimerkiksi kahden elinkeinonharjoittajan väliseen sopimukseen ehtoa viivästyssakosta tai muusta sellaisesta maksuviivästyksen seuraamuksesta, jolla ei ole yhteyttä perintäkulojen korvausvelvollisuuteen.

6.2. Perintäkulojen muodostumiseen vaikuttavat seikat

Ammattimaista perintätoimintaa harjoittavan perintätoimiston perintäkuluvaatimusten määrään vaikuttavat sekä toimiston kiinteät kustannukset että työhön perustuvat kulut.

Yrityisperinnän perintäkulut muodostuvat etupainotteisesti. Perintätoimistossa tehdään ensimmäiseen maksuvaatimukseen mennessä toimeksiannon vastaanottamiseen liittyviä toimenpiteitä, joita ei tehdä enää uudelleen perinnän myöhemmissä vaiheissa. Näin ollen ensimmäisen maksuvaatimuksen perintäkulut voivat olla suuremmat kuin myöhempien maksuvaatimusten yksittäinen kululisäys.

Perintätoimiston tulee ottaa huomioon erityisesti perinnän alkuvaiheessa kyseisen saatavatyyppin erityispiirteet ja arvioida, onko valitulla perintäkeinolla mahdollista periä velkojan saatavat onnistuneesti ja kustannustehokkaasti.

Kiinteät kustannukset:

- IT-järjestelmien ylläpito ja kehitys, erityisesti lakimuutosten yhteydessä ja palvelujen digitalisoinnissa (mm. sähköiset asiointipalvelut toimeksiantajille ja velallisille)
- materiaalikulut
- toimistokulut (vuokrat, kalusteet ja laitteet)
- henkilöstökulut: palkat, sivukulut, koulutus
- toimeksiantojen vastaanottokulut (järjestelmäkulut)
- postituskulut

Työhön perustuvat kulut:

- saatavan vastaanotto ja rekisteröinti järjestelmään
- saatavan oikeellisuuden ja perimiskelpoisuuden tarkistaminen
- henkilö- ja yritystietojen tarkastus
- tarkoituksenmukaisen perintäkeinon valinta sekä toimenpiteiden suorittaminen
- maksusuorituksen käsittelykulut

- raportointi velkojalle

6.3. Yrityksperinnän tarpeellisen työn sisällöstä

Yrityksperinnässä oikean ja siten myös velkojan näkökulmasta tarkoituksenmukaisimman perintäkeinovalinnan valinta edellyttää toimeksiantajien aineiston läpikäyntiä ja arviointia sekä velallisen taloudellisen tilanteen selvitystä. Tämä työ on mahdollista tehdä jo ennen ensimmäisiä velalliselle näkyviä perintätoimia.

Yrityksperinnän tarpeellisen työn sisältöön voivat kuulua esimerkiksi seuraavat toimenpiteet:

- Toimeksiantajien vastaanottaminen ja kirjaaminen rekisteriin
- Y-tunnuksen ja yhteystietojen tarkistaminen
- Saatavan riidattomuuden, perusteen ja määrän tarkistaminen sekä perintäkelpoisuuden selvittäminen
- Perintätoimenpiteet yrityksperinnän käytettävissä olevan keinovalikoiman mukaan (esim. maksuvaatimukset, tratta, perintäneuvottelut)
- Maksuviiveiden- ja maksuhäiriömerkintöjen ilmoittaminen
- Luottotietotarkistukset
- Maksun / maksusuunnitelman seuraaminen
- Suoritusten vastaanotto, kohdistaminen ja kirjaaminen
- Tilitys ja suoritusten raportointi toimeksiantajalle
- Viitteettömien maksujen selvittäminen, kohdistaminen ja kirjaaminen (epäselvät suoritukset)
- Ohimaksujen selvittäminen
- Mahdollisen osasuorituksen vaatimat toimenpiteet
- Yhteydenotto, selvittely ja viestintä toimeksiantajan kanssa
- Yhteydenotto, selvittely ja viestintä velallisen kanssa
- Reklamaatioiden käsittely
- Konkurssin ja yrityssaneerauksen vaikutus perintään
- Velan useamman osallisen käsittely (esim. takaajat ja pantinantajat)
- Velan vakuudet perinnässä, vakuuden huomioiminen
- Tavanomaista vaativimpien epäselvien asioiden selvittäminen yhdessä toimeksiantajan sekä velallisen kanssa
- Viivästyskoron laskeminen ja päivittäminen
- Toimeksiantajien kokonaisraportointi toimeksiantajalle
- Velallisen tiedonsaantioikeudesta aiheutuvat selvitykset (pyynnöstä maksutta kerran vuodessa)
- Velkojalle perintäpalvelun tilaamisesta aiheutuneen arvonnäköveron vähennysoikeuden tarkistaminen sekä sen huomioonottaminen velalliselta vaadittavissa kuluissa

Velallinen on velvollinen korvaamaan velkojalle perinnästä aiheutuvat kulut. Ammattimaisen perintätoiminnan tulee olla liiketoiminnallisesti kannattavaa, sillä perinnässä tehtävää työtä ei tehtäisi ilman siitä saatavaa kohtuullista korvausta. Yrityksperinnän tarpeellisen työn lisäksi ammattimaisessa perinnässä velallisen

maksuvelvollisuuden piiriin kuuluu velkojan maksettavaksi tuleva perintätoimiston liiketoiminnan kate.

6.4. Suoraan ulosottokelpoisen saatavan perintäkulut

Jos kyse on suoraan ulosottokelpoisesta saatavasta, ja velkojalla on oikeus vakiokorvaukseen perintäkuluista, velkojan perintäkulut ja/tai vakiokorvaus ovat suoraan ulosottokelpoisia 40 euroon asti (Perintälaki 10 f § 3 mom. 1) kohta). Suoraan ulosottokelpoisuuden rajaan ei vaikuta se, onko velkoja yksilöinyt kuluvaatimuksensa viittaamalla tosiasiallisiin kuluihin vai vakiokorvaukseen. Muiden julkisoikeudellisten yrityssaatavien osalta perintäkulut ovat suoraan ulosottokelpoisia siltä osin kuin niiden määrä ei ylitä suoraan ulosottokelpoisen kuluttajasaatavan yksittäisiä perintätoimia koskevia enimmäisrajoituksia ja kokonaiskuluvastuuta (Perintälaki 10 f § 3 mom. 2) kohta). Siltä osin kun perintäkulut eivät ole suoraan ulosottokelpoisia, perintäkuluista voidaan hakea täytäntöönpanokelpoinen tuomio käräjäoikeudesta ulosottoperusteen saamiseksi.

6.5. Asiakirjojen säilyttäminen

Perintätoiminnan harjoittajalla on velvollisuus säilyttää perintätoimintaan liittyvät asiakirjat ja tiedot tietyn määräajan (laki perintätoiminnan harjoittajien rekisteröinnistä 411/2018, 12 §). Tämä parantaa aluehallintoviraston mahdollisuuksia valvoa tehokkaasti lainsäädännön noudattamista.

Säilytysvelvollisuus koskee perintätoimiston haltuunsa saamia asiakirjoja toimeksiannon hoitamiseen liittyen, esim. jäljennöstä velkakirjasta tai tilaussopimuksesta. Perintätoimintaan liittyvillä asiakirjoilla ja tiedoilla tarkoitetaan esimerkiksi toimeksiantosopimuksia, saatavan perustetta koskevia asiakirjoja, maksumuistutuksia, maksuvaatimuksia, maksusuunnitelmia sekä perintätoiminnan harjoittajan ja velallisen välisiä sähköpostiviestejä. Asiakirjat ja tiedot on säilytettävä vähintään viiden vuoden ajan perintätoimeksiannon päättymisestä, jollei muualla laissa säädetä pidemmästä säilytysajasta.

Asiakirjojen säilytysvelvollisuudesta aiheutuvat kulut sisältyvät yrityspennän perintäkuluihin.

7. ARVONLISÄVERO YRITYSPERINNÄSSÄ

Ammattimainen perintä on arvonnäköistä toimintaa, jonka perusteen muodostaa velkojan ja perimistöimiston välinen sopimus. Perintätoimiston ja velkojan väliseen palveluun sisältyvää arvonnäköistä osuutta ei voida veloittaa velalliselta, jos velkoja on liiketoiminnassaan arvonnäköisvelvollinen ja voi näin vähentää arvonnäköistä osuuden omassa verotuksessaan. Tällöin perintäpalvelun arvonnäköistä osuus laskutetaan arvonnäköisvelvolliselta velkojalta.

Perintäpalvelun arvonnäköisvero peritään velalliselta ainoastaan silloin, kun velkojalla ei ole arvonnäköistä vähennysoikeutta. Yritysvelkojat ovat tällaisessa asemassa silloin, kun perittävä velka liittyy arvonnäköisverottomaan toimintaan. Arvonnäköisverotonta toimintaa ovat muun muassa rahoitus- ja vakuutus toiminta, sekä terveyden- ja sairaanhoito. Kuntien toiminnasta vain osa on arvonnäköisvelvollista liiketoimintaa. Koska kunnilla on oikeus saada

palautuksena muuta kuin liiketoimintaa varten tehtyjen hankintojen sisältämä vero, kunnat ovat samassa asemassa kuin verollista toimintaa harjoittavat elinkeinonharjoittajat.

Niissä tapauksissa, kun vero voidaan periä velalliselta, arvonlisäveron osuutta ei tarvitse eritellä maksuvaatimuksessa, vaan se ilmoitetaan osana perintäkuluja, koska velallinen ei voi vähentää tälle jyvitettyä arvonlisäveron osuutta omassa verotuksessaan.

8. OIKEUDELLINEN PERINTÄ

Jos vapaaehtoinen perintä ei tuota tulosta, perintää jatketaan usein oikeudellisen perinnän keinoin. Riidattoman yksityisoikeudellisen yrityssaatavan vapaaehtoista perintää voidaan jatkaa, vaikka asia olisi vireillä kärjäoikeudessa. Tällöin on kuitenkin huomioitava, ettei vapaaehtoisesta perinnästä aiheudu velalliselle tarpeettomia kuluja. Vapaaehtoisen perinnän toimenpiteisiin sovelletaan perintälain yritysverintää koskevia säännöksiä. Kun saatavasta on vahvistettu ulosottoperuste tuomioistuimesta, ei velallisen vapaaehtoisessa perinnässä esittämällä riitautusväitteellä ole vaikutusta perintään.

9. VIIVÄSTYSKORKO JA SUORITUSTEN KOHDENTAMISJÄRJESTYS

Yritysverinnässä sovelletaan sopimukseen perustuvaa viivästyskorkoa tai lakisääteistä viivästyskorkoa.

Perintätoimistossa viivästyskorko lasketaan ja päivitetään erikseen jokaiselle toimenpiteelle. Etenkin yksityiskohtaiset tai monimutkaiset korkolaskelmat ovat peruste perintäkulujen suuremmalle määrälle. Koronlaskun monimutkaisuuteen vaikuttaa lähinnä saatavan peruste. Perusteeltaan monimutkaisempien saatavien perinnässä saatetaan tarvita erityisosaamista.

Viivästyskoron maksuvelvollisuus perustuu suoraan korkolakiin.

Korkolain mukaan velalle, jonka eräpäivä on velallista sitovasti ennalta määrätty, on maksettava viivästyskorkoa eräpäivästä lukien. Ellei sitovaa eräpäivää ole sovittu, koron maksuvelvollisuus alkaa 30 päivää maksun vaatimisesta.

Yritysverinnässä velkoja saa valita miten velallisen suoritukset kohdistetaan saatavalle. Suoritukset voidaan kohdistaa velkojan parhaaksi katsomalla tavalla ensin joko saatavan korkoon, pääomaan tai perintäkuluun. Jos velallinen on riitauttanut osan saatavasta, riittäisyys tulee huomioida suorituksen kohdistamisessa.

TAULUKKO YRITYSPERINNÄSSÄ TARPEELLISEN TYÖN SISÄLLÖSTÄ
 Suluissa kappale, johon taulukossa viitataan.

5.1. Maksumuistutus	5.2 Maksuvaatimus	5.4, 5.5. Trattauhkai- nen perintä ja trattaperintä	5.7 Neuvottelu	5.3 Maksuajan järjestely	6.2 Tavanomaista suuremman työn tilanteet	5.8 Muu vapaaehtoin en perintä	5.9 Konkurssiperintä
Velkojan puolesta lähetettävä maksumuistutus. Saatavan perusteen ja sisällön tarkastus. Saatavan vanhentumisaika / riidattomuus.	Ammattimaista perintätoimintaa harjoittavan yhtiön lähettämä maksuvaatimus. Vastuullinen perintä: Taloudellisen tilanteen selvitys / perintäkeino valinta. Osoitteen varmistus / selvitys. Velallisen ja saatavan perusteen ja sisällön yksilöinti. Riidaton / vanhentumisaika. Julkisoikeudellisen saatavan perinnän erityispiirteet.	Riidattomuus. Velallisen osoitteen ja saatavan perusteen yksilöinti. Julkisuusuuhkai- nen maksu- vaatimus Ilmoitukset luottotieto- yhtiölle. Yhtiömies- vastuut perinnässä.	Tapaaminen. Sopiminen. Vahvistaminen. Valvonta.	Vastuullisuus maksusuunnitelmaa laadittaessa. Maksusuunnitelmat / sisältö / kesto. Maksusuunnitelmien vastuullisuuden taustaselvittelyssä käytettäviä tietoja: Luottotiedot. ALV-rekisteri. Ennakkoperintä. Verovelkarekisteri. Kaupparekisteri. Maksuajan pidennykset. Valvonta ja muistutukset. Maksusuunnitelman purkaminen / irtisanominen.	Sopimuksen eräännyttäminen. Yhteisvastuut / osittaiset vastuut. Sopimuksen ja/tai erityislainsäädännön edellyttämä lisätyö perinnän yhteydessä. Sopimuksen purkaminen. Maksukyvyttömyys-tilanteet (VJ+ yrityssaneeraus + konkurssi +ulosotto) vaikutukset vapaaehtoiseen perintään.	Puhelin- perintä Sähköposti /sähköinen yhteydenpito Sopiminen Valvonta	Konkurssiuhka Tiedoksianto Konkurssihakemus Sopiminen Valvonta Yhtiömiesvastuut perinnässä